

Č.j.: VP/S 4/00 -160

V Brně dne 21. 7. 2000

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení zahájeném dne 26.5.2000 na základě žádosti Ministerstva financí České republiky ze dne 24.5.2000 č.j. 04/46256/00 o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory podle § 6 odst.1 zákona č.59/2000 Sb., o veřejné podpoře ve spojení s § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), rozhodl podle § 6 odst.3 písm. b) zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře takto:

Výjimka ze zákazu veřejné podpory, v podobě:

- 1. odprodeje majetkové účasti Konsolidační banky Praha, s.p.ú., vzniklé vkladem veškerých pohledávek za WALTER a.s. v nominální hodnotě 1452,55 mil. Kč do společnosti TARK, s.r.o. (dále jen „Investor“) stoprocentně vlastněné společností NOVUS Holding Corporation za cenu 1,- Kč s tím, že bude ukončeno trvání veškerých zajišťovacích práv k nim příslušejících**
- 2. postoupení veškerých pohledávek Fondu národního majetku České republiky za WALTER a.s. v celkové výši 105,003 mil. Kč včetně příslušenství Investorovi za kupní cenu 1,-Kč**
- 3. účelové dotace Ministerstva financí na kapitálové dovybavení, které bude použito na doplacení daní ve výši 37 mil. Kč**
- 4. prominutí nedoplatku na daních Ministerstvem financí, v celkové výši 97,968 mil. Kč**
- 5. prominutí příslušenství daně Ministerstvem financí k datu zaplacení základu daně Investorem ve výši 15,93 mil. Kč**
- 6. převzetí odpovědnosti Ministerstvem financí za vady leteckých motorů vyrobených před vstupem Investora**

se povoluje

s podmínkou, že

Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže bude Ministerstvem financí České republiky do šesti měsíců ode dne nabytí právní moci rozhodnutí předložena zpráva o plnění schváleného restrukturalizačního plánu společnosti WALTER a.s. a po ukončení restrukturalizace bude předložena závěrečná hodnotící zpráva o jejím průběhu.

Odůvodnění :

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) obdržel dne 26.5.2000 žádost o povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory dle § 6 odst.1 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře (dále jen „zákon“) ve věci poskytnutí veřejné podpory na vytvoření podmínek pro dokončení privatizace společnosti WALTER a.s., kterou podalo Ministerstvo financí České republiky dopisem ze dne 24.5.2000 č.j. 04/46256/00, na základě Usnesení vlády č. 485 ze dne 15.5.2000.

I. Podklady pro rozhodnutí

Při posuzování případu vycházel Úřad z následujících podkladů:

1. výtah z marketingové studie společnosti WALTER a.s.
2. usnesení vlády č. 485 ze dne 15.5.2000
3. rozbor a porovnání variant revitalizace společnosti WALTER a.s. a prohlášení konkurzu
4. komentář k žádosti o povolení výjimky.

Následující doplňující podklady byly od Ministerstva financí České republiky vyžádány dopisem ze dne 9.6.2000 :

1. Restrukturalizační plán, kterým byl v roce 1995 zahájen komplexní revitalizační program, s důrazem na věcnou část restrukturalizace
2. Kompletní marketingová studie

Požadované podklady byly Ministerstvem financí České republiky zaslány dopisem ze dne 21.6.2000 č.j. 10/58204/00.

Údaje získané ze žádosti :

- poskytovatelem veřejné podpory je vláda České republiky
- ministerstvem, odpovědným za poskytnutí veřejné podpory je Ministerstvo financí České republiky
- oficiální název veřejné podpory je „Vytvoření podmínek pro dokončení privatizace společnosti WALTER a.s. vstupem zahraničního investora“
- jedná se o podporu ad hoc, přičemž počet příjemců je menší než 10 a doba trvání podpory je maximálně do konce roku 2000.

II. Charakteristika společnosti WALTER a.s.

Společnost byla zapsána do obchodního rejstříku vedeného Krajským obchodním soudem v Praze 2.1.1991 pod jménem Motorlet, a.s. Od 8.8.1995 je vedena pod současným obchodním jménem WALTER a.s. se základním jměním cca 1,28 mld.Kč. Největší podíl akcií – 79,38 %, vlastní AERO HOLDING, a.s., v níž má stát, prostřednictvím FNM ČR 61,83 % akcií. Dalšími akcionáři WALTER a.s. jsou pan Ing. Fould (probíhá dědické řízení) – 4,73% akcií a 41 fyzických a právnických osob – 15,89 %.

V roce 1975 byla zahájena výroba turbovrtulového motoru M601A vlastní konstrukce, který byl určen pro letoun L410 z LET Kunovice. Tento motor tvoří doposud páteř výrobního programu společnosti. Doposud bylo vyrobeno asi čtyři a půl tisíce kusů.

Z výpisu z obchodního rejstříku byly zjištěny následující údaje:

- den zápisu: 2.1.1991
- obchodní jméno: WALTER a.s.

- sídlo: Praha 5 – Jinonice, Jinonická 329
- identifikační číslo: 00 01 05 61
- právní forma: akciová společnost
- základní jmění: 1 280 129 000,- Kč

III. Výběr strategického investora

V roce 1994 proběhlo jednání o vstupu do společnosti s firmou Pratt & Whitney, Canada. Po neúspěšném jednání bylo přistoupeno na projekt nového vedení společnosti, který předpokládal kapitálový vstup domácího investora – Ing. Foulda. Po jeho úmrtí byla některá opatření, s podporou Konsolidační banky, realizována. Po usnesení valné hromady AERO HOLDING, a.s. vypsal představenstvo dne 1.9.1998 veřejnou obchodní soutěž na prodej akcií, pozemků a pohledávek za WALTER a.s. v držení AERO HOLDING, a.s. Jelikož se nikdo z renomovaných Investorů nepřihlásil, bylo dne 5. listopadu 1998 vyhlášeno druhé výběrové kolo, v němž se přihlásila pouze společnost PAMCO s.r.o., jejíž nabídka byla neakceptovatelně nízká, a LET Kunovice a.s., která však nesplnila formální podmínky soutěže. Přesto vedení společnosti, spolu s Konsolidační bankou a AERO HOLDING, a.s., pokračuje v hledání strategického Investora a navrhuje výše zmíněná finanční opatření.

Po ukončení veřejné obchodní soutěže, v níž nebyl vybrán žádný vítěz, byly předloženy další nabídky a bylo jednáno s firmami NOVUS Holding Corporation, Pratt & Whitney, Canada a ISCAR. Po jednáních s představiteli těchto firem byla přiznána exkluzivita firmě NOVUS Holding Corporation.

IV. Základní údaje o firmách NOVUS Holding Corporation a TARK s.r.o.

Společnost NOVUS Holding Corporation byla založena panem Robertem G. Fesslererem a zapsána ve státě Delaware 9. října 1991 pod svým původním názvem AGES Holding Corporation. Po prodeji většiny AGES Group společnosti Volvo dne 12. března 1999, změnila AGES Holding Corporation své jméno na NOVUS Holding Corporation (dále jen NOVUS). NOVUS Holding je dnes ve 100% vlastnictví pana Roberta G. Fesslerera a zahrnuje mimo jiné i společnost TARK s.r.o, jejímž prostřednictvím bude realizován kapitálový vstup společnosti NOVUS do WALTER a.s.

Z aktuálního výpisu z obchodního rejstříku vplynuly o firmě TARK s.r.o. následující údaje :

- den zápisu do obchodního rejstříku: 20.8.1999
- obchodní jméno: TARK s.r.o.
- sídlo: Opatovická 2, Praha 1
- identifikační číslo: 25 79 00 56
- právní forma: společnost s ručením omezeným
- základní jmění: 100 000,- Kč, společností NOVUS Holding Corporation splaceno 100% (platí od 28.4.2000).

V. Navrhovaný postup kapitálového vstupu společnosti NOVUS Holding Corporation, prostřednictvím společnosti TARK s.r.o., do společnosti WALTER a.s.

Dne 21.10.1999 byla podepsána mezi Konsolidační bankou Praha, s.p.ú., AERO Holding, a.s. a NOVUS holding smlouva o udělení výlučnosti a o uzavření budoucích smluv obsahující postup kapitálového vstupu společnosti TARK s.r.o. do společnosti WALTER a.s.

Uzavření smlouvy předcházela dohoda o vypořádání pohledávky s Konsolidační bankou Praha, s.p.ú. a její realizace je podmíněna řadou odkládacích podmínek, z nichž rozhodující je souhlas vlády České republiky s dohodnutým postupem. Společnost NOVUS Holding získala za účelem investice do společnosti WALTER a.s. společnost TARK s.r.o., která je českým právním subjektem. Společnost NOVUS je jediným společníkem a 100% vlastníkem TARK s.r.o. a poskytla této firmě záruku za splnění všech závazků vyplývajících z transakce.

Navržený postup restrukturalizace společnosti WALTER a.s. je následující:
(.....)

VI. Ekonomicko-právní analýza

Podle § 1 odst. 1 zákona o veřejné podpoře upravuje postup při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajících z Evropské dohody (sdělení č. 7/1995 Sb., o sjednání Evropské dohody zakládající přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé). Čl. 64 odst. 1 písm. iii Evropské dohody stanoví, že neslučitelná s řádným působením této dohody, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a Společenstvím, je jakákoliv veřejná podpora, která narušuje soutěž nebo hrozí jejím narušením v důsledku zvýhodňování některých podnikatelských jednotek nebo výroby určitého zboží. Čl. 3 Evropské dohody stanoví, že Rada přidružení přijme do tří let od vstupu této dohody v platnost nezbytná pravidla pro provádění odstavců 1 a 2. Tato pravidla byla přijata dne 24.6.1998 s účinností od 11.7.1998 (sdělení č. 225/1998 Sb., o sjednání Rozhodnutí č.1/98 Rady přidružení mezi Evropskými společenstvími a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé ze dne 24.6. 1998 o přijetí prováděcích pravidel pro uplatnění ustanovení o státní podpoře uvedených v čl. 64(1) (iii) a (2), podle čl. 64 (3) Evropské dohody zakládající přidružení mezi ES a jejich členskými státy na straně jedné a Českou republikou na straně druhé, a v čl. 8 (1) (iii) a (2) Protokolu 2 k této Dohodě o výrobcích ESUO, dále jen „Prováděcí pravidla“). Čl. 2 Prováděcích pravidel stanoví, že posouzení slučitelnosti jednotlivých rozhodnutí o podpoře a programů s Evropskou dohodou bude probíhat na základě kritérií vyplývajících z uplatnění pravidel článku 92 Smlouvy o založení Evropských společenství, včetně současné a budoucí sekundární legislativy, systémů, směrnic a dalších příslušných administrativních nařízení platných v ES, jakož i precedenčního práva Soudu první instance a Soudního dvora a zvláštních pokynů, které budou vypracovány podle článku 4 (3) Prováděcích pravidel.

V § 3 písm. a) zákona o veřejné podpoře se stanoví, že veřejnou podporou se rozumí jakákoliv forma podpory, včetně programů veřejné podpory nebo výhod zvýhodňujících podnikání nebo odvětví výroby poskytovaná Českou republikou, ministerstvem, jiným správním orgánem, orgánem samosprávy nebo poskytovaná z veřejných prostředků. Dle § 2 odst.1 zákona o veřejné podpoře je veřejná podpora poskytovaná způsobem narušujícím nebo hrozcím narušení soutěže, tím, že zvýhodňuje určité podnikání nebo odvětví výroby, v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské Unie, neslučitelná se závazky České republiky vyplývajících z Evropské dohody a je zakázána. Dle § 2 odst. 2 zákona o veřejné podpoře platí zákaz veřejné podpory podle odst. 1 pokud tento zákon nestanoví jinak nebo pokud Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nepovolil výjimku.

Vzhledem k tomu, že:

- se jedná o výhodu poskytovanou Ministerstvem financí České republiky, které je poskytovatelem veřejné podpory v souladu s § 3 písm. c) zákona o veřejné podpoře a Konsolidační bankou

- tato výhoda zvýhodňuje určité podnikání
- většina produkce bude exportována, zejména do zemí severní, střední a jižní Ameriky, Afriky a Ruska a může tedy být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské Unie

jde o veřejnou podporu podle § 2 odst. 1 zákona o veřejné podpoře, která je obecně zakázána pokud zákon o veřejné podpoře nestanoví jinak nebo nebude povolena výjimka.

Při posuzování slučitelnosti veřejné podpory se závazky vyplývajícími z Evropské dohody je třeba postupovat v souladu s následujícími předpisy ES:

- Pravidla pro záchranu a restrukturalizaci firem v obtížích – publikovaná v Official Journal C 288, 9.10.1999 (dále jen „Pravidla“).

V případě společnosti WALTER, a.s. se jedná o veřejnou podporu pro restrukturalizaci. Podle čl. 2.5. odst. 20 Pravidel je třeba vzít v úvahu, že společnost WALTER, a.s. se nachází v oblasti uvedené v čl. 87 (3) písm. a), tedy v oblasti s mimořádně nízkou životní úrovní a vysokou nezaměstnaností, za kterou je považována celá Česká republika. Veřejná podpora pro restrukturalizaci musí splňovat následující podmínky:

1. Příjemce musí splňovat znaky společnosti v obtížích

Podle čl. 2 odst. 4 Pravidel je podnikem v obtížích takový podnik, který není schopen prostřednictvím svých zdrojů nebo prostředků od svého vlastníka či případných věřitelů plnit své závazky. Tato skutečnost by bez vnějších zásahů vedla v krátkodobém či střednědobém horizontu k úpadku takového podniku. Podle odst. 6 předpisu jsou obvyklými znaky podniku v obtížích zvyšující se ztráty, snižující se obrat, rostoucí množství zásob, nadbytečná kapacita, snižující se tok hotovosti, rostoucí dluh, rostoucí úrokové platby a klesající nebo nulová hodnota aktiv.

Současné problémy společnosti byly zapříčiněny neschopností přizpůsobit se zásadním ekonomickým změnám po roce 1989, které vyústily v průběhu roku 1995, kdy se společnost dostala na pokraj úpadku. V tomto období došlo k rozpadu tradičního zahraničního trhu v důsledku čehož došlo k hlubokému zadlužení a podnikatelská činnost se postupně utlumovala. V období od roku 1990 do roku 1995 klesl počet zaměstnanců na 43 %.

V roce 1995 bylo vyměněno vrcholové vedení společnosti a byl nastartován komplexní revitalizační program. Těmito opatřeními dospěla společnost WALTER a.s. do stavu kdy existovala rostoucí poptávka po výrobcích a službách společnosti, avšak společnost nebyla schopna profinancovat vzrůstající výrobu a současně efektivně umořovat dluhy vzniklé v letech 1991 až 1995. Toto napětí ve finančních tocích nemá východisko a společnost by dříve, nebo později dospěla k vyhlášení konkursu.

2. Veřejná podpora musí zajistit obnovení životaschopnosti podniku

Podle čl. 3.2.2. písm. b) odst. 31 Pravidel musí být veřejná podpora podmíněna předložením restrukturalizačního plánu. Restrukturalizační plán musí podle čl. 3.2.2. písm. b) odst. 32 obnovit dlouhodobou životaschopnost podniku a je nutné, aby vycházel z reálných předpokladů pokud jde o budoucí podmínky fungování společnosti. Musí obsahovat popis situace na trhu a analýzu skutečností, které vedly k problémům společnosti.

Společnost WALTER a.s. předložila podnikatelský plán, který zpracovala ve spolupráci s Investorem a který vychází ze zásad deklarovaných ministerstvem průmyslu a obchodu při jednání s Investorem.

Dle těchto zásad musí Investor:

(.....)

3. Eliminování deformace konkurence

Další podmínkou pomoci při restrukturalizaci je přijetí opatření k vyrovnaní nepříznivých účinků na konkurenci, v opačném případě by pomoc byla „v rozporu se společným zájmem“ a nekvalifikovala by se pro výjimku podle článku 92 (3) (c). Podle čl. 3.2.2. písm. c) odst. 39 v případech, kdy při objektivním zhodnocení situace nabídky a poptávky existuje strukturální nadbytek produkční kapacity na příslušném trhu Evropského společenství, na kterém příjemce působí, plán restrukturalizace musí poskytnout příspěvek, úměrný přijaté částce pomoci k restrukturalizaci odvětví zásobujícího příslušný trh Evropského společenství, nevratným snížením nebo omezením kapacity. Uvolnění principu požadování úměrného snížení kapacity může být dle čl. 3.2.2. písm. b) odst. 38 povoleno, jestliže takovéto snížení bude pravděpodobně příčinou zjevného zhoršení ve struktuře trhu, například vytvořením monopolní nebo úzce oligopolní situace.

WALTER a.s. dnes představuje na světovém trhu turbovrtulových motorů méně než 2% celkových dodávek. Segmentu trhu dominuje společnost Pratt & Whitney Canada s podílem cca 50-60%, což představuje více než 1000 dodaných motorů ročně. Společnost Walter a.s. se tedy nachází v silně monopolním prostředí ze strany kanadské Pratt & Whitney Canada. V souladu s výše uvedeným ustanovením čl. 3.2.2. písm. b) odst. 38 bylo od kompenzačních opatření upuštěno.

4. Pomoc musí být úměrná nákladům a prospěchu restrukturalizace

Podle čl. 3.2.2. písm. d) odst. 40 Pravidel musí být částka a intenzita pomoci limitovány na striktní minimum potřebné k umožnění restrukturalizace, která má být provedena a musí být vztažena k očekávanému prospěchu. Proto se od benefitorů pomoci očekává, že poskytnou významný příspěvek k plánu restrukturalizace z vlastních zdrojů nebo z externího komerčního financování.

Investor se zavázal, že vloží do základního jmění společnosti WALTER a.s. peněžité vklad ve výši (.....) mil. Kč a vynaloží obchodní úsilí k tomu, aby společnost učinila takové další úkony včetně dalších vkladů pohledávek odkoupených od Fondu národního majetku a AERO HOLDING, a.s. v takové výši, jak je vhodné, nezbytné a obchodně přiměřené k provedení kapitálové restrukturalizace rozvahy WALTER a.s. s cílem odstranit zápornou hodnotu vlastního jmění, která v současné době ve WALTER a.s. existuje.

Investor dále zajistí, aby byla splacena jistina závazků vůči Finančnímu úřadu, Správě sociálního zabezpečení a Všeobecné zdravotní pojišťovně až do výše cca (.....) mil. Kč.

5. Plná implementace restrukturalizačního plánu a dodržení podmínek

Podle čl. 3.2.2. písm. f) odst. 43 Pravidel musí podnik plně implementovat plán restrukturalizace, který byl Úřadu předložen, Úřadem posouzen a vyhovuje veškerým povinnostem, stanoveným v rozhodnutí. Implementace, postup a úspěch plánu restrukturalizace budou monitorovány požadováním předložení podrobných zpráv Úřadu. Podle čl. 3.2.2. písm. g) odst. 46 Pravidel v případě, že se jedná o velký podnik musí být první zpráva předložena do šesti měsíců po schválení pomoci. Zpráva bude muset obsahovat všechny relevantní informace, aby bylo Úřadu umožněno monitorování implementace odsouhlaseného programu restrukturalizace, přijetí pomoci podnikem a jeho finanční situace a dodržení veškerých podmínek nebo závazků, stanovených v tomto rozhodnutí.

VII. Popis podpory

Z navrhovaných opatření, obsažených v usnesení vlády ČR č. 485 ze dne 15.5.2000, se jedná o veřejnou podporu, podléhající schválení Úřadem v případech uvedených ve výroku tohoto rozhodnutí. Na tyto případy se vztahuje nutnost povolení výjimky ze zákazu veřejné podpory, neboť je zde zvýhodněno určité podnikání v míře, jíž může být dotčen obchod mezi Českou republikou a členskými státy Evropské unie. Souhrn těchto opatření je výhodou, za níž není státu poskytnuta protihodnota, tudíž nelze použít princip soukromého Investora. Z rozboru důsledků variant konkursu a revitalizace společnosti WALTER a.s., zpracovaného auditorskou firmou HZ Praha též vyplývá, že ztráta státu je u obou variant přibližně stejná. Převzetí odpovědnosti za vady motorů též není standartním postupem, neboť při běžném prodeji podniku vstupuje kupující do všech práv a povinností prodávajícího. Proto jsou i tyto instrumenty považovány za veřejnou podporu.

Veřejná podpora na restrukturalizaci bude povolena, pokud podnik splňuje definiční znaky podniku v nesnázích, je vypracován plán restrukturalizace, který zaručuje dlouhodobou rentabilitu v přiměřené době, podpora je časově omezena, neziskové a nerentabilní provozny budou zrušeny a míra veřejné podpory je omezena na nezbytné minimum. Od příjemce se očekává, podstatně přispějí k restrukturalizaci z vlastních zdrojů.

Všechny tyto podmínky byly splněny a proto Úřad výjimku ze zákazu veřejné podpory povolil s podmínkou, která je uvedena ve výroku tohoto rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí v souladu s § 6 odst. 5 zákona č. 59/2000 Sb., o veřejné podpoře nelze podat rozklad.

Ing. Josef Bednář
předseda Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže

Obdrží:

Ministerstvo financí ČR
k rukám Ing. Jan Mládka, CSc.
1. náměstka ministra
Praha